

– 12.5.2016, XVII международен фестивал на спектакли за деца „Вълшебната завеса“ в Търговище, със **Сънни принцеси сънувани**.

– 2016, Зимен театрален фестивал „Сцена, палитра, слово“ в Пловдив, със **Сънни принцеси сънувани**, където Недко Данев получава награда за куклите.

– 2016, X фестивал „Международни дни на кукления театър“ в Измир, Турция, с **Аладин и вълшебната лампа**.

Разместване на пластове

или Накъде ще поеме УНИМА след XXII конгрес

Иван Райков

От 30 май до 4 юни 2016 г. в Толоса, Испания се проведе XXII Конгрес на УНИМА. Една отдавнашна мечта, Толоса да бъде за няколко дни Световна столица на кукленото изкуство, на която Мигел Арече бе посветил близо 20 години от живота си, се превърна в реалност. Тъжно е, че той ни напусна, преди да види плода на своята отдаденост и любов към кукленото изкуство и каузата на УНИМА, на които бе посветил живота си. Но по-важното в случая е друго – че той остави след себе си добре организиран Международен център за куклено изкуство, музей, фестивал и хора, които да продължат напред.

В следващите редове ще се опитам накратко да ви запозная със случилото се на конгреса. В него взеха участие 62 страни, представени от 120 делегати. Българския център на УНИМА бе представен от тримата си международни консули Виктор Бойчев, Христина Арсенова и Иван Райков, избрани на Общо събрание на АКТ-УНИМА, България през февруари 2016 г. Средствата за участие бяха осигурени от АКТ-УНИМА, България, Министерство на културата, отпуснало целево финансиране, Програма „Мобилност“ на Национален фонд „Култура“, Столичен куклен театър и лични средства.

Домакините от Международния център за куклено изкуство в Толоса се бяха постарали да бъде направена максимално стегната програма, така че планираните пет дни на конгреса да бъдат достатъчни за амбициозните задачи, които Изпълнителния комитет на УНИМА си бе поставил.

Първият ден бе посветен на докладите на Президента на УНИМА – Дади Пудумджи и на Генералния секретар – Жак Трюдо, както и финансов доклад на касиера, Ревизионната комисия и председателите на отделните комисии. Най-важното, което трябва да се отчете е, че в докладите специално място бе отделено на проектите, реализирани от различните комисии в периода между двата конгреса. За първи път комисииите разполагаха със самостоятелни бюджети, за реализацията на проект, свързани с техните цели и мисия. Всеобщо бе мнението, че тази тенденция и практика дава добри резултати и трябва да се запази и в бъдеще.

През първия ден бяха избрани и 10 независими консули. Според правилника на УНИМА всеки национален център може да предложи за избор личност, която по едни или други причини не е консул на своята страна, но има качества и с работата си ще допринесе за каузата на УНИМА. Много често тези независими консули вършат изключително добра работа, водени от желанието да докажат качествата си и да

оправдаят гласуването им доверие. Българският център предложи на конгреса кандидатурата на Димитри Ягенау от Белгия. Димитри е с български корени, говори свободно 4 езика, изключително комуникативен и отдаден на кукленото изкуство. Радостни сме, че не сме се излъгали в избора си, тъй като Димитри вече изключително активно работи за Европейската комисия обновявайки непрекъснато страницата на комисията във фейсбук с нова, актуална информация за всичко случващо се в европейското куклено изкуство – премиери, нови книги, изложби, фестивали...

Вторият ден бе посветен на докладите на националните центрове и на дискусия и гласуване на промени в статута и правилника на УНИМА.

Всеки един от националните центрове представи доклад за своята дейност през изтеклия четири годишен период между двата конгреса. На фона на доста схематичните и суховати доклади на болшинството от центровете, нашият предизвика интереса и одобрението на доста от делегатите. Всички доклади са публикувани в досието на конгреса.

Втората част от заседанието бе посветена на промени в Статута. Подготовката на промените бе възложено на комисията по Статута по време на предишния конгрес в Ченгду, Китай, през 2014 г., с цел по-добър контрол върху разходването на финансовите средства на УНИМА. Заседанието бе изключително тежко и голяма част от делегатите се почувстваха объркани и „загубени в превода“, от жонглирането с правна терминология, за която почти никой не бе готов. Почувства се стремежа на определен кръг делегати, подкрепящи се и лобирайки един за друг да усложнят процедурата по контрола върху финансовите средства и в крайна сметка съществуващата към момента прозрачност да бъде нарушена. Конгресът се възпротиви срещу прозрачните частни интереси на определен кръг от хора и отложи приемането на някои от предложените текстове. Бе взето решение въпросните текстове да бъдат предложени за обсъждане и гласуване на следващото заседание на Съвета през 2018 г. или на следващия Конгрес през 2020 г.

Ден трети – Избор на Президент, вице-президенти и Генерален секретар. Избор на страна домакин на Конгреса през 2020 г.

Изборът на Президент и Генерален секретар сякаш вече бяха предрешени след дебатите по промяна на статута. Поради изтичане на мандата на досегашния Генерален секретар Жак Трюдо и ограниченията на Правилника, не разрешаващи повече от три мандата, конгресът трябваше да

избере нов Генерален секретар. Имаше издигнати две кандидатури – тази на Пиер Ален Роле от Швейцария, докладчик по промените в статута, и на Идоя Отеги от Испания – дългогодишна партньорка в работата на Мигел Арече и негов наследник като директор на Международния център за куклено изкуство в Толоса. При проведеното гласуване логично и очаквано за нов Генерален секретар на УНИМА бе избрана Идоя Отеги.

Интригата почти отсъстваше и при избора на Президент и вице-президенти. Конгреса сметна, че е доволна от работата на Дади Пудумджи, като Президент и логично го преизбра. Този ден бе направен и избор на страната домакин на следващия Конгрес. Имаше предложени две кандидатури – на Чучеон, Южна Корея и на остров Бали, Джакарта. И тук интригата отсъстваше. Съдейки по предприятия в последните години курс на УНИМА, да се отдава внимание и да се поощряват новите страни членки, дори и без опит в организирането на подобен род прояви, логично бе домакинството на следващия Конгрес да бъде дадено на Джакарта, която стана член на УНИМА преди три години. Наред с богатото си културно наследство, традициите в театъра на сенки и ваянг, Бали е и отлична туристическа дестинация, което наклони везните в полза на острова.

Четвърти ден – Избор на нов Изпълнителен комитет. Съгласно правилника на УНИМА, всеки един от националните центрове имаше право да издигне кандидатури, но за предпочитане не на представители от своята страна, 6 месеца преди провеждането на Конгреса. Предложените кандидатури тази година бяха 26, като конгресът трябваше да избере 18 от тях.

Недоумение предизвика фактът, че в предложените ни бюлетини отсъстваше името на Борис Константинов от Русия, предложен и включен в листа на кандидатите. Последва бурна и остра реакция на нашата делегация и след категорично изказаната позиция от Виктор Бойчев, домакинските дадоха почивка, в която приготвиха нови бюлетини, с включени имената на всички кандидати, независимо дали физически присъстват на Конгреса или не. След проведеното гласуване, в което всеки един от делегатите трябваше да избере 18 от предложените 26 имена бе избран нов Изпълнителен Комитет в състав:

Дади Пудумджи (Индия), Президент на УНИМА и председател на Комисията за социална справедливост;

Идоя Отеги (Испания), Генерален секретар на УНИМА;

Люсил Бодсон (Франция), касиер на УНИМА;

Мануел Моран (САЩ), вице-президент, председател на Комисията за трите Америки (под трите Америки да се разбира САЩ, Латинска Америка и Канада);

Карен Смит (САЩ), вице-президент и председател на Комисията по публикации и съвременно писане;

Чек Амаду (Нигерия), председател на Комисията за Африка;

Хамидреза Ардалан (Иран), председател на Комисията по културното наследство;

Кариад Астлис (Обединеното кралство), председател на Комисията по изследванията;

Алберт Баньо (Италия), председател на Комисията за Средния Изток и Северна Африка;

Станислав Доубрава (Чехия), председател на Комисията по Правилника;

Катерина Кланчник (Словения), председател на

Комисията по комуникация и обществени връзки;

Борис Константинов (Русия), председател на младежката комисия;

Ливия Крофлин (Хърватска), председател на Комисията по образование, развитие и терапия;

Люсил Лапойнт (Канада), председател на Комисията за международни фестивали;

Тито Лорефице (Аржентина), председател на Комисията по професионално обучение;

Хелена Нилсон (Швеция), председател на Европейската комисия;

Пиер-Ален Роле (Швейцария), председател на Комисията за сътрудничество;

Танг Даю (Китай), председател на Азиатско-Тихоокеанската комисия.

Новоизбраният Изпълнителен комитет на УНИМА

Още нещо знаменателно и изключително важно за българското куклено изкуство се случи този ден. В рамките на Световния фестивал, съпътстващ Конгреса, бе показано българското представление „Аз, Сизиф!“ на PUPPETS LAB. Режисьорът Веселка Кунчева бе отличена с Голямата награда на Женската комисия, председателствана от Томико Онаги (Япония), за изключително постижение в развитието на нови изразни форми. Наградата ѝ бе връчена от Дамиет Ван Далсум – Холандия в препълнената зала на театър „Виктория Еугения“ в Сан Себастиан. С нескрита гордост след представлението всички българи приемахме поздравления от публиката, състояща се предимно от делегати на конгреса и куклени специалисти и експерти от цял свят. „Да, казвахме ние, това е съвременното лице на българското куклено изкуство“. Макар и нескромно да прозвучи, но важно е да се отбележи, че вниманието на Женската комисия бе насочено към това представление от нашия център на УНИМА и от Христина Арсенова, която го предложи за номинация.

Ден пети и последен. Този ден от работата на конгреса бе посветен на създаването и преобразуването на постоянните комисии и дефиниране на техните цели и задачи за следващите 4 години. След дълги спорове и дискусии относно нуждата от някои комисии и необходимостта от създаване на нови, конгресът закри някои от досега съществуващите и обедини някои от тях, като по този начин отвори възможност за създаване на нови комисии.

Споровете бяха разгорещени, като в някои от тях нескрито проличаха лични интереси и кариеризъм. Според правилника на УНИМА, членовете на Изпълнителния съвет са председатели и на Комисиите. Голяма част от делегатите негодувахме срещу това правило и се породиха неприятното усещане, че конгресът се опитва да намери за всеки член на Изпълнителния комитет работа (комисия), вместо да се съобрази с конкретните нужди на организацията. При

разговори с други делегати, предимно от страните от бившия Източен лагер, всички единодушно стигнахме до решението, че тази практика, продиктувана от сега действащия правилник, е погрешна. За жалост промените в Правилника са дълъг процес, който би отнел 4-8 години.

Какви изводи може да се направят след Конгреса? Очевидно изборът на нов Генерален секретар, преобразуването на комисиите и съставът на новия Изпълнителен комитет говорят за разместване на пластове, за навлизане на ново поколение в ръководните органи на организацията и за предстоящи промени в статуквото на УНИМА. Някои от предстоящите промени са предвидими и отдавна чакани и желани. Други са обект на задълбочени анализи и предстоящи обсъждания и предложения. Едно обаче е сигурно – след приключилия Конгрес УНИМА неминуемо ще поеме по нов път, който всички се надяваме да е по-добър. ■

Момент от награждаването на Веселка Кунчева.

Наградите „Икар 2016“ за куклено изкуство

На 27 март 2016 г. Международният ден на театъра бе отбелязан вече традиционно с церемония по връчването на наградите на Съюзът на артистите в България „Икар“. Номинациите за тези награди се обявяват още през януари. Тук публикуваме само онези от номинациите и наградите, които са свързани с творци от куклените театри, със спектакли на тези театри и със самите театри. Подчертани са носителите на „Икар 2016“.

Наградата „Икар“

Проф. Николина Георгиева за значимия ѝ принос като преподавател в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“.

Номинация в категория „Дебют“

Ангел Калев за ролята на Бащата и Любомир Желев за ролята на Грегор Замза в „Семейство Замза“ по Франц Кафка, режисьор Катя Петрова, копродукция на НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, ДКТ-Сливен и ТР „Сфумато“, София.

Номинации и награди излъчени от Гилдията на творците в кукленото изкуство в САБ

Куклен спектакъл

„Огнивото“, по Ханс К. Андерсен, драматизация Юрий Дачев, режисьор Бисерка Колевска, ДКТ-Сливен; ■

„Принцеса Квак“, драматизация и режисура Славчо Маленов, ДКТ-Бургас;

„Семейство Замза“ по Франц Кафка, режисьор Катя Петрова, копродукция на НАТФИЗ, ДКТ-Сливен и ТР „Сфумато“, София.

Индивидуално постижение в кукленото изкуство

Евгения Ангелова за Вещицата в „Огнивото“, ДКТ-Сливен;

Петя Караджова за сценографията, куклите и костюмите на „Семейство Замза“, копродукция на НАТФИЗ, ДКТ-Сливен и ТР „Сфумато“, София;

Свила Величкова за костюмите на спектаклите „Огнивото“, ДКТ-Сливен и за „Пурпурният остров“ от Михаил Булгаков, режисьор Стефан Москов, ДКТ-Варна.

На същата церемония бяха обявени и следните награди:

От името на АКТ-УНИМА, България, бе връчена награда на проф. **Николина Георгиева** за популяризиране на българския куклен театър.

Министерството на културата обяви театрите, които са имали най-добър мениджмънт и маркетинг през 2015 г. От куклените театри това е **ДКТ-Стара Загора**. ■

Наградата „Сивина 2016“

На 21.3.2016 г. – Световен ден на кукления театър, в СКТ бе връчена ежегодната награда „Сивина“ за млад актьор-кукленик. Наградата е учредена и се присъжда от режисьорската колегия към АКТ-УНИМА, България. Съвместно със САБ се организира това скромно, но сърдечно тържество, на което се обявяват номинациите и се връчват наградите.

Номинациите бяха:

1. Илона Людмилова за ролята на Бел в „Красавицата и звяра“ в ДКТ-Габрово;

2. Ася Симеонова за ролята ѝ на принцеса Квак в „Принцеса Квак“ в ДКТ-Бургас;

3. **Ралица Стоянова** за ролите на Мащехата и Гретел в „Хензел и Гретел“ в Драматично-куклен театър

„Константин Величков“, Пазарджик и **Константин Костадинов** за ролите на Хензел и Дърварят в „Хензел и Гретел“ в ДКТ-Пазарджик;

4. Радослава Неделчева за ролята на Дъщерята в „Чедо“ в ДКТ-Видин;

5. Ангелина Русева за ролята на Принцесата в „Огнивото“ в ДКТ-Сливен.

Наградата „Сивина 2016“ получи Ралица Стоянова и Константин Костадинов.

По време на тържеството се състоя премиерата на книгата „80 години живот на ваятел“ на Ива Хаджиева – легендарен скулптор и сценограф на Столичния куклен театър, работила дълги години талантливо и всеотдайно за славата на кукленото изкуство у нас. ■